

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 148. sjednici održanoj dana 22.06.2018. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Izvještaj o implementaciji Akcionog plana za provođenje Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za 2017. godinu.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Broj: 02-_____/18.

Datum, 22.06.2018. godine

Z e n i c a

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,

1x Nosioći aktivnosti, (putem ministarstva),

1x Članovi Nadzornog tijela za provedbu

Strategije zapošljavanja (putem ministarstva),

1x a/a.

**IZVJEŠTAJ O IMPLEMENTACIJI AKCIONOG PLANA
PROVOĐENJA STRATEGIJE ZAPOSŁJAVANJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
ZA 2017. GODINU**

Zenica, juni 2018. godine

Programom rada Vlade za 2017. godinu predviđena je izrada Izvještaja o implementaciji Akcionog plana za provođenje Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za 2017. godinu.

Strategijom zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za 2013-2020. godinu su definirana 4 strateška cilja, i to:

- Očuvati postojeći nivo zaposlenosti i uložiti napore za njegovo povećanje
- Unaprijediti efikasnost institucionalne strukture na tržištu rada
- Uskladiti ponudu i tražnju na tržištu rada
- Povećati zapošljivosti ranjivih skupina na tržištu rada

Strateški ciljevi su međusobno usko povezani i sprovođenje svakog od njih u značajnoj mjeri zavisi od uspjeha u provedbi ostalih ciljeva. Unutar svakog strateškog cilja definirani su podciljevi iz kojih proizlaze mjere i aktivnosti kao i nosioci tih aktivnosti.

Članom 6. Odluke o organizaciji i načinu praćenja provedbe Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona, 2013-2020, koju je 07.08.2013. godine, pod brojem: 02-34-17061/13, donijela Vlada Zeničko-dobojskog kantona, utvrđeno je da će Nadzorno tijelo za provedbu Strategije zapošljavanja jednom godišnje izvještavati Vladu o stepenu realizacije aktivnosti predviđenih Strategijom. Nadzorno tijelo sastoji se od predstavnika Kantona (ministarstava i ostalih organa u sastavu kantona), Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona, Privredne komore, Univerziteta u Zenici, REZ Agencije i Udruženja poslodavaca.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj: 02-34-7168/14 od 03.04.2014. godine usvojila je Akcioni plan provođenja Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za period 2013.-2020. godina. Tačkom III. ovog Zaključka utvrđena je obaveza Nosioca aktivnosti da Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i izbjeglice dostave pojedinačne izvještaje o stepenu realizacije Akcionih planova provođenja Strategije zapošljavanja za 2014. godinu.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je Zaključkom broj 02-34-7733/17 od 19.05.2017. godine usvojila Zaključke iz Izvještaja o implementaciji Akcionog plana, a koji se odnose na predlaganje novih članova Nadzornog tijela s obzirom da su na sjednice ispred članova Nadzornog tijela dolazile zamjenske osobe ili imenovani članovi ispred određenih ministarstava nisu više uposlenici istih. Takođe se odnose i na potrebu da se uradi revizija Akcionog plana i nosioca pojedinih aktivnosti, s ciljem da se neprovođive aktivnosti zamijene novim, te da se definišu nejasni ciljevi koje je nemoguće izraziti kroz indikatore, kako bi se pri izradi budućih izvještaja mogli izraziti mjerljivi rezultati o implementaciji pojedinih aktivnosti iz mjera Akcionog plana. Nakon sumiranja pojedinačnih izvještaja o stepenu realizacije Akcionih planova provođenja Strategije za 2016. godinu.

Strategijom zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona za period 2013.-2020. godina predviđeno je da Nosioci aktivnosti u svojim budžetima izdvoje određena sredstva za implementaciju planiranih aktivnosti. Iak o nije bilo moguće planirati u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona sva potrebna sredstva za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana za 2017. godinu dio aktivnosti se uspio isfinansirati iz planiranih budžetskih sredstava.

U sklopu Akcionog plana Strategije zapošljavanja za 2014. godini je bila ukupno 51 aktivnost, u 2015. godini 49 aktivnosti, u 2016. godini je bilo ukupno 48 aktivnosti. Prema već navedenom Zaključku Vlade Zeničko-dobojskog kantona, u 2017. godini se pristupilo

imenovanju novih članova Nadzornog tijela koji su pristupili analizi i revidiranju aktivnosti koje su se pokazale neprovodivima zbog nedostatka finansijskih sredstava u budžetima implementatora aktivnosti, ili nemogućnosti sprovođenja istih zbog nepostojanja zakonskih okvira, odnosno neadekvatne reakcije okoline da se ponude moguća rješenja za implementaciju istih. Stoga je na osmoj sjednici Nadzornog tijela predloženo brisanje 6 aktivnosti koje su označene kao neprovedive, ili za njih u budućnosti neće moći biti osigurana finansijska sredstva.

Važno je istaknuti da je u februaru 2017. godine osnovano Ekonomsko-socijalno vijeće za područje Zeničko-dobojskog kantona i potpisan Sporazum o osnivanju između Vlade Zeničko-dobojskog kantona, Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine-Kantonalni odbor Zeničko-dobojskog kantona i Udruženja poslodavaca FBiH – Grupacija poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona. Ministarstvo je kontinuirano organiziralo održavanje sjednica Ekonomsko socijalnog vijeća na kojima su razmatrani prijedlozi zakona iz radno pravnog zakonodavstva

Poredeći broj nezaposlenih osoba na evidenciji JU Službe za zapošljavanje, u decembru 2016. godini broj nezaposlenih je iznosio 66.202 osobe, dok je broj nezaposlenih u decembru 2017. godine iznosio 61.801 osoba, odnosno u 2017. godini je broj nezaposlenih smanjen za 4.401 osobu. Od ukupnog broja nezaposlenih u decembru 2017. godine na području Zeničko-dobojskog kantona žena je 33.972 ili 54,97%.

U 2017. godini, prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, ukupno novoprijavljenih osoba na evidenciju nezaposlenih osoba je bilo 22.014 od čega 9.491 žena, dok je u istoj godini broj osoba brisanih sa evidencije 26.415 od čega 10.611 žena.

Broj zaposlenih sa evidencije Službe za zapošljavanje u Zeničko-dobojskom kantonu je bio 20.158 osoba, a broj prijavljenih na evidenciju po prestanku radnog odnosa je 15.780 osoba.

Istovremeno prema podacima iz Porezne uprave, sa kojima raspolaže Služba za zapošljavanje, broj zaposlenih lica u ZDK na dan 31.12.2016. godine iznosio je 81.396, što je u odnosu na broj nezaposlenih lica, u istom periodu, veći za 15.194 (više zaposlenih od nezaposlenih).

Broj zaposlenih na dan 31.12.2017. godine iznosio je 84.306, odnosno 22.505 više od broja nezaposlenih u istom periodu. Implementacija aktivnosti iz Strategije djelimično je doprinijela pozitivnom trendu kretanja broja zaposlenih i nezaposlenih osoba u posmatranom periodu.

Na nivou Zeničko-dobojskog kantona kontinuirano se sprovode nastojanja da se poveća broj zaposlenog stanovništva i održe postojeća radna mjesta, te su involvirani svi nosioci aktivnosti i partneri za njihovu implementaciju.

STRATEŠKI CILJEVI

A) Očuvanje postojećeg nivoa zaposlenosti i naponi za njegovo povećanje

Na nivou Zeničko-dobojskog kantona kontinuirano se sprovode nastojanja da se poveća broj zaposlenog stanovništva i održe postojeća radna mjesta, te su involvirani svi nosioci aktivnosti i partneri za njihovu implementaciju.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice je u 2017. godini, u sklopu svojih aktivnosti na stvaranju novih radnih mjesta sudjelovalo u realizaciji nekoliko projekata koji su za cilj imali zapošljavanje, samozapošljavanje i stručno osposobljavanje nezaposlenih osoba. Tako je, pored Programa sufinansiranja zapošljavanja VSS, SSS i KV mladih osoba bez radnog iskustva, sufinansiralo i sljedeće projekte:

1. Projekti prekvalifikacije, stručnog osposobljavanja, pripreme za rad nezaposlenih lica:

- Projekat „Stručno osposobljavanje, usavršavanje i zapošljavanje kandidata za poslove tapetara, šivača i stolara“

Kompaniji „Domus Arredi“ d.o.o. Zenica Vlada Ze-do kantona odobrila je 36.250,00 KM za sufinansiranje navedenog projekta. Projekat „Stručno osposobljavanje, usavršavanje i zapošljavanje kandidata za poslove tapetara, šivača i stolara“, sufinasiraju: Federalni zavod za zapošljavanje, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, Grad Zenica, JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona i kompanija Domus Arredi d.o.o. Zenica.

Sredstva su odobrena za stručno osposobljavanje, usavršavanje i zapošljavanje 120 tapetara, šivača i stolara, koji se vode kao nezaposlene osobe na evidenciji JU Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona. Ukupna vrijednost projekta je 133.760 KM.

- Projekat „Jačanje sistema srednjeg stručnog obrazovanja u Zeničko-dobojskom kantonu“ koji se implementira u okviru Programa Prilika Plus podržanog i sufinansiranog od Vlade Švicarske i Vlade Ze-do kantona.

Projekat se realizira putem pokretanja programa prekvalifikacije i dokvalifikacije odraslih nezaposlenih osoba za potrebe metaloprerađivačkog sektora i sektora tekstila, kože i obuće. Glavna ciljna grupa su mladi do 35 godina starosti. Projektom je predviđena prekvalifikacija, dokvalifikacija te zapošljavanje 20 nezaposlenih osoba za zvanje certificirani varilac, 10 nezaposlenih osoba za zvanje CNC programer i operator i 30 nezaposlenih osoba za zvanje šivač. Vlada Ze-do kantona je u realizaciji ovog projekta učestvovala sa 27.000,00 KM. Ukupna vrijednost projekta je 172.299,00 KM.

2. Projekti sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja u saradnji sa općinama Zeničko-dobojskog kantona, i to:

- Općina Žepče - Pomoć pri samozapošljavanju koji sufinansira zajedno sa Vladom Zeničko-dobojskog kantona, gdje je ukupni poticaj 45.000 KM, od čega 12.000 sufinansira Vlada ZDK, a 33.000 KM Općina Žepče.
- Općina Tešanj - “Biznis ideje mladih”. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice odobrilo je 18.400 KM Općini Tešanj za proširenje broja korisnika Projekta te je podržao još 7 biznis ideja za koje u prvobitnoj raspodjeli nije bilo dovoljno sredstava.
- Općina Kakanj - “Pokreni svoj posao u Kaknju” kojim se sufinansira pokretanje i održavanje malih biznisa-preduzeća-d.o.o., obrta i srodnih djelatnosti za mlade, nezaposlene osobe koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih osoba sa područja

općine Kakanj. Podsticajna sredstva su namijenjena za refundaciju troškova obaveznih doprinosa i sufinansiranje nabavke sredstava za rad, repromaterijala, opreme i sl. za registriranu djelatnost. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice odobrilo je 21.000 KM Općini Kakanj za proširenje broja korisnika.

Ujedno i Ministarstvo za privredu sprovodi programe saradnje privrede i inovatorskih udruženja, a posebno se izdvaja finansijska podrška za izradu biznis planova za inovatore sa područja Zeničko-dobojskog kantona i njihova prezentacija investitorima realizira se kroz projekte poticaja. U 2017. godini su bile dvije uredne aplikacije za poticaj za inovatore.

Ministarstvo za privredu je u 2017.godini realiziralo Poticaj izvozno orijentiranih aktivnosti i investicija za šta je ukupno izdvojeno 855.000.00 KM. Prema Programu utroška budžetskih sredstava Ministarstva za privredu, u 2017. godini utrošeno je 672.733,30 KM za 11 različitih programa subvencioniranja privrednih subjekata.

Kontinuirano se provode aktivnosti koje imaju za cilj povećanje učešća Zeničko-dobojskog kantona na programima Evropske Unije. Redovno se ažuriraju baze podataka i to: baza podataka o trenutnim projektima koji se implementiraju i baza podataka o prijedlozima projektnih ideja/aplikacijama koje su predate na razmatranje potencijalnim donatorima. Svi članovi koordinacionog/ savjetodavnog tijela su uključeni u proces harmonizacije strateškog planiranja na području ZDK. Broj finaliziranih i podnesenih aplikacija svih partnera za implementaciju u 2017. godini je 39 (odnosi se na broj aplikacija koji ne uključuje Univerzitet u Zenici koji nije dostavio podatke).

U 2017. godini nastavili su se poticaji samozapošljavanja koji su finansirani iz grant sredstava Vlade Federacije BiH, ali i iz sredstava Vlade Zeničko-dobojskog kantona. Poticaji samozapošljavanja koji su sufinansirani od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona su realizovani u saradnji sa tri općine i to Kakanj, Žepče i Tešanj.

U pojedinim aktivnostima, kao što su A.1.2.1. Refundacija dijela plaćenog PDV-a alikvotno prijavljenom broju novozaposlenih i A.1.2.2. Refundacija općinskih renti za privredne subjekte koji ostvaruju nova zapošljavanja Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, iako je nosioc aktivnosti, nije nadležno za sprovođenje navedenih aktivnosti. Ove aktivnosti bi se trebale sprovoditi na lokalnom nivou. Na osmoj sjednici Nadzornog tijela predloženo je i usvojeno brisanje aktivnosti, zbog nemogućnosti implementacije iste.

B) Unapređenje efikasnosti institucionalne strukture na tržištu Zeničko-dobojskog kantona

Unapređenje efikasnosti institucionalne strukture na tržištu se ogleda kroz unapređenje posredovanja na tržištu rada, jačanje socio-ekonomskog dijaloga i poboljšanje rada inspeksijskih službi.

U sklopu ovih aktivnosti su nosioci aktivnosti kontinuirano doprinosili izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, zakona o štrajku, Zakona o mirnom rješavanju radnih sporova, Zakona o sigurnosti i zaštiti na radu kroz davanja mišljenja, sugestija i prijedloga na navedene nacрте zakona.

Svi gore navedeni nacрти se odnose na regulisanje prava iz radnih odnosa, te je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice davalo mišljenja na iste, što je prihvaćeno

od strane Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, te upućeno na federalni nivo. Prilikom izrade mišljenja, posebno se stavljao akcenat na zaštitu prava zaposlenika iz radnog odnosa, ali i na održavanju radnih mjesta kroz izgradnju zdravih radnopravnih odnosa između poslodavaca i zaposlenika.

Također je, u sklopu svoje nadležnosti Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice izradilo Zakon o radu Zeničko-dobojskog kantona, koji je u 2017. godini usvojen od strane Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

Kako bi se povećala dugoročna zaposlenost, potrebno je osnažiti dijalog sa svim učesnicima na tržištu rada, te iznaći kvalitetna rješenja kako bi se povećala zaposlenost, očuvala postojeća radna mjesta, ali i olakšalo poslodavcima koji otvaraju nova radna mjesta i teže ka zadržavanju postojećeg broja uposlenika. To se može dodatno podržati i novim programima i inicijativama podrške zapošljavanja i samozapošljavanja, kao i promocijom privrednih subjekata.

U 2017. godini održane su četiri sjednice Ekonomsko-socijalnog vijeća na kojima su razmatrani nacrti i prijedlozi zakona za koje je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike tražilo zvanična mišljenja Skupštine Ze-do kantona, kao i druge aktuelne teme.

Na web stranici Zeničko-dobojskog kantona kontinuirano su objavljivane informacije o započetoj realizaciji pojedinih aktivnosti vezanih za Strategiju zapošljavanja, kao i informiranje javnosti u printanim i elektronskim medijima o započetim aktivnostima.

Da bi se povećao broj zaposlenih lica i zaštitila njihova prava iz radnog odnosa, od velike je važnosti i kontrola poštivanja zakonskog okvira radnih odnosa, a što se sprovodi redovnim i vanrednim inspekcijskim kontrolama. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove redovno sprovodi nadzore nad privrednim subjektima, što rezultira kontinuiranim suzbijanjem rada suprotno zakonskim odredbama odnosno „rada na crno“, te brisanjem sa evidencije nezaposlenih osoba koje su u radnom odnosu, a koriste naknade Službe za zapošljavanje po osnovu nezaposlenosti.

Nadležna inspekcija je do 31.12.2017.godine izvršila 1821 inspekcijski nadzor, sa akcentom na suzbijanju i smanjenju tzv. "sive ekonomije". Tokom navedenih inspekcijskih nadzora poduzete su 288 korektivne mjere u vidu rješenja, 422 prekršajnih naloga i 7 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u vidu represivnih mjera. Poduzimanjem gore navedenih mjera, 301 lice zasnovalo je radni odnos, što je ujedno bio primaran cilj ove inspekcije. Tokom 2017.godine evidentirani su i recidivisti, odnosno povratnici u prekršaju, protiv kojih je pokrenuto 6 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i 25 prekršajna naloga.

Nadležna inspekcija rada je do 31.12.2017.godine poslala spiskove Službi za zapošljavanje za ukupno 627 lica koji su zatečeni na radnom angažmanu suprotno zakonu.

Nadležna inspekcija zaštite na radu do 31.12.2017.godine izvršila 434 inspekcijskih nadzora, te izdala 2 prekršajna naloga i 5 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, te je poduzela 153 korektivnih mjera u vidu rješenja. Pored inicijative zakonska regulativa nije rješena, te su toga sve korektivne i represivne mjere donesene u skladu sa važećim zakonskim propisima.

C) Dugoročno usklađivanje ponude i tražnje na tržištu rada

Kako bi se osigurala dugoročna ravnoteža na tržištu rada, potrebno je kontinuirano vršiti usklađivanje potreba tržišta rada za određenim deficitarnim zanimanjima, suficitarna zanimanja svesti na minimum kroz uvođenje novih nastavnih programa, privremeno ukidanje ili smanjenje kvote upisa na prezasićena zanimanja, te kroz razne programe prekvalifikacije, dokvalifikacije ili doškolovanja odraslih osoba.

Ostvarena je saradnja sa zainteresiranim društvenim partnerima. Realizirana su dva projekta Vlade Zeničko-dobojskog kantona u saradnji sa partnerima iz privrednog sektora te privrednom komorom Zeničko-dobojskog kantona, gdje je se pristupilo stručnom osposobljavanju nezaposlenih osoba s ciljem integrisanja na tržištu rada.

Određene aktivnosti, kao što je mobilnost radne snage nisu u fazi realizacije. Očekuju se izmjene i dopune federalnog Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Izrada projekcija o stanju zaposlenosti i budućim kretanjima je kontinuirana aktivnost koja se sprovodi kroz izradu mjesečnih izvještaja biroa rada sa posebnim osvrtom na posjete poslodavcima i informisanje o stanjima na tržištu rada, kao i profesionalnog informisanja učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola.

Jedna od aktivnosti koja pruža mogućnost da se određena radna mjesta popune sa nezaposlenim osobama iz drugih gradova je i organizacija sajмова zapošljavanja. Služba je i u 2017. godini organizovala Sajam zapošljavanja u Tešnju, a za naredne godine je planirano da se održavanje sajma organizuje i u drugim općinama na području Kantona.

D) Povećanje zapošljivosti ranjivih skupina na tržištu rada ZDK

Konsultacije, karijerno vođenje za pronalaženje zaposlenja za ranjive grupe je kontinuirana aktivnost, koja se provodi u odsjeku za zapošljavanje. Svrha navede aktivnosti je da se nezaposlenim osobama, koje aktivno traže posao, pomogne u pronalaženju zaposlenja.

Služba, kroz svoje redovne aktivnosti, u saradnji sa NVO sektorom, nastoji da što više nezaposlenih osoba iz ranjivih skupina uključi na tržište rada. Dobar primjer za to su uključivanje NVO sektora u proces organizacije Sajma, inicijativa za izmjenu Zakona o posredovanju u zapošljavanju sa CCI, itd.

Kroz sve programe zapošljavanja, poseban akcenat se stavlja na ranjive kategorije, kao što su: dugoročno nezaposlene osobe, osobe sa invaliditetom, članovi šehidskih porodica ili porodica poginulih branitelja, žrtve nasilja, liječeni ovisnici itd. Osim toga, za pojedine ranjive kategorije, kao što su Romi, kreiraju se i posebni programi. Program se realizira s ciljem sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja Roma sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH, posebno cijeneći njihovu socijalnu, rodnu i drugu osjetljivost, radi jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti.

Raspoloživa finansijska sredstva u iznosu od 483.083 KM predviđena su za podršku zapošljavanja i samozapošljavanja Roma u Federaciji BiH u 2017. godini.

Za realizaciju Programa sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca predviđena su sredstva u iznosu od 275.000,00 KM, koje obezbjeđuju FZZZ u iznosu od 175.000,00 KM i Vlada Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Ministarstvo za boračka pitanja ZDK u iznosu od 100.000,00 KM. Nosilac realizacije ovog Programa je Služba za zapošljavanje ZDK.

Program se realizuje s ciljem zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, koja se nalaze na evidenciji Službe dan prije objave Javnog poziva bez obzira na stepen obrazovanja i radno iskustvo, i koja aktivno traže posao.

Sezonski poslovi na uređenju i održavanju javnih površina, čišćenju, putem javnih preduzeća su kontinuirana aktivnost u sklopu poticaja za zapošljavanje. I ovaj program je u potpunosti finansiran iz sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Zapošljavanje nezaposlenih osoba, bez obzira na radno iskustvo, dob i stepen obrazovanja, prijavljenih na evidenciju nezaposlenih osoba duže od šest mjeseci uz zasnivanje radnog odnosa na period do tri mjeseca.

Cilj Programa je zapošljavanje nezaposlenih osoba sa evidencije nezaposlenih sa područja Federacije BiH radi ublažavanja socijalnih posljedica nezaposlenosti, motivacije za traženje posla, te integracije na tržište rada kroz vremenski ograničeni radni angažman i društveno koristan rad (npr. zaštita i očuvanje okoliša, sanacija divljih deponija, uređenje cesta, otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda, socijalna zaštita, pomoć starima i nemoćnim osobama, zaštita kulturnih spomenika, obrazovni programi i dr.).

Poslodavcu se mjesečno refundira iznos od 400,00KM u trajanju do tri mjeseca, a koji obuhvata dio troškova obaveznih doprinosa i/ili dio neto plaće.

Odlukom Federalnog zavoda za zapošljavanje Zeničko-dobojskom kantonu za realizaciju navedenih Programa odobreno je 2.795.181,31 KM.

Kroz Programe zapošljavanja u 2017. godini, zaposlen je i određen broj osoba iz ranjivih skupina. S obzirom da se pri prijavi ne uzima podatak o pripradnosti ranjivoj kategoriji, tačan broj osoba koji se zaposle putem poticaja, posredovanjem i sl., nije moguće iskazati.

Aktivnosti općina Zeničko-dobojskog kantona na unapređenju zapošljavanja

Općine na području Zeničko-dobojskog kantona vrše različite aktivnosti u oblasti kreiranja ambijenta za otvaranje i održivost novih radnih mjesta, bilo da se radi o samostalnom ulaganju sredstava ili da se radi o sufinansiranju projekata zajedno sa višim nivoima vlasti, privrednim subjektima ili međunarodnim organizacijama.

Općina Žepče u kontinuitetu izdvaja sredstva za zapošljavanje. U 2017. godini finansirana su ili sufinansirana 3 projekta:

- Pomoć pri samozapošljavanju koji sufinansira zajedno sa Vladom Zeničko-dobojskog kantona, gdje je ukupni poticaj 45.000 KM, od čega 12.000 sufinansira Vlada ZDK, a 33.000 KM Općina Žepče.

- Sufinansiranje pripravnika i volontera gdje je planirano 30.000 KM, a do kraja oktobra 2017. godine utrošeno 35.855,60 KM za 7 pripravnika uposlenih u JU Centru za socijalni rad, JU Dom kulture, Poreznoj upravi i Općini Žepče.
- “Za zajednicu radi za obitelj zaradi” implementira zajedno sa partnerima na projektu kojim je sufinansirana isplata ugovora o djelu za 38 nezaposlenih osoba u periodu od 4,5 mjeseca.

Općina Doboj Jug poduzima aktivnosti na stvaranju što povoljnijeg ambijenta u cilju privlačenja privrednih investitora i razvoja privrede kao preduslova za otvaranje radnih mjesta. U 2017. godini je implementirala projekat koji podržava Vlada Švicarske, a koja za cilj ima smanjenje nezaposlenosti stvaranjem preduslova za pokretanje start-up preduzeća, sa naglaskom na socijalno poduzetništvo za mlade ljude.

Grad Zenica kroz razne olakšice i pogodnosti prilikom izgradnje proizvodnih objekata, kao što je umanjenje iznosa naknada za uređenje građevinskog zemljišta za 30-60%, kroz jedinstvenu stopu rente kod izgradnje proizvodnih objekata, plaćanje naknada na rate kod iznosa većih od 50.000 KM potiče povećanje zaposlenosti. Također kroz razne olakšice podupire poslovanje deficitarnih djelatnosti kao i davanje olakšica privrednim subjektima koji zakupe devastirane društvene domove/objekte. Obrtnicima koji obavljaju djelatnosti utvrđene Uredbom o zaštiti tradicionalnih zanata i starih obrta, kao i oni koji obavljaju djelatnost “Kućnih radinosti” su oslobođeni obaveze plaćanja komunalne takse.

Grad Zenica za privredne subjekte koji upošljavaju najmanje 50% osoba sa invaliditetom i imaju minimalno 10 zaposlenih, takođe su oslobođeni plaćanja komunalne takse.

Grad Zenica je kroz Programe mjera za unapređenje poljoprivrede u 2017. godini izdvojila 2.000.000 KM koji će biti utrošeni na sufinansiranje biljne i animalne proizvodnje, nabavku plastenika, sufinansiranje kapitalnih ulaganja u poljoprivredi, te ostale vrste podrške. Takođe, u saradnji sa zeničkom razvojnom agencijom (ZEDA) odobrena su sredstva u iznosu 280.000 KM za razvoj poduzetništva malih i srednjih preduzeća.

U gradskoj upravi Zenice, u 2017. godini je uposleno 47 osoba VSS stručne spreme sa zaključenim Ugovorom o stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa.

Općina Tešanj je u 2017. godini objavila javni poziv za projekat “Biznis ideje mladih”. Od 23 pristigle prijave zaključeni su ugovori sa 9 budućih poduzetnika čija je obaveza bila registracija djelatnosti do 31.08.2017. godine. Četiri korisnika podsticaja nisu registrirali djelatnost i ugovor je raskinut. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice odobrilo je 18.400 KM Općini Tešanj za proširenje broja korisnika Projekta te je podržano još 7 biznis ideja za koje u prvobitnoj raspodjeli nije bilo dovoljno sredstava. U 2017. godini realizira se i projekat namjenjen podršci marginaliziranim grupama žena (žene žrve nasilja, samohrane majke, nezaposlene mlađe od 35 godina, žene sa invaliditetom ili djetetom s invaliditetom, žene koje žive u ruralnim dijelovima i sl) Sa 12 korisnica ovog projekta potpisan je ugovor. Sredstva za realizaciju Projekta u iznosu od 77.943 KM obezbijeđena su od Općine Tešanj 50% ukupnog iznosa i USAID sa 50% ukupnog iznosa.

Općina Kakanj je u 2017. godini nastavila sa realizacijom projekta “Pokreni svoj posao u Kakanju” kojim se sufinansira pokretanje i održavanje malih biznisa-preduzeća-d.o.o., obrta i srodnih djelatnosti za mlade, nezaposlene osobe koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih osoba sa područja općine Kakanj. Podsticajna sredstva su namjenjena za refundaciju troškova obaveznih doprinosa i sufinansiranje nabavke sredstava za rad, repromaterijala, opreme i sl.

za registriranu djelatnost. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice odobrilo je 21.000 KM Općini Kakanj za proširenje broja korisnika.

Od 2013. godine 76 nezaposlenih osoba koje su registrirale djelatnost ostvarile su pravo na poticaj. U 2017. godini realiziran je i projekat “Sufinansiranje troškova nabavke novih mašina i druge opreme u cilju proširenja djelatnosti i povećanja broja zaposlenih. Pravo na dodjelu ovih poticajnih sredstava ostvarilo je 15 pravnih lica. Za poticaj razvoja poduzetništva i obrta u 2017 godini planiran je projekat “Sufinansiranje troškova obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja radnika u skladu sa potrebama poduzetnika. Ovom vrstom podsticaja omogućava se osobama sa završenom srednjom školom, bez obzira na radno iskustvo, obuka, osposobljavanje i usavršavanje u konkretnom poslovnom okruženju. Poticajna sredstva su namijenjena za finansiranje troškova bruto plaća. U 2017. godini pravo na podsticaj ostvarilo je 9 poslovnih subjekata za 16 nezaposlenih osoba koje su se nalazile na evidenciji nezaposlenih osoba. Takođe su iz Budžeta Općine izdvojena i značajna sredstva za finansiranje stručnog osposobljavanja osoba sa završenom VSS.

Općina je izdvojila i sredstva za refundaciju troškova osnivanja obrtničkih, trgovačkih i ugostiteljskih radnji i dijela troškova osnivanja preduzeća.

Za podsticaje u poljoprivredi refundiraju se troškovi obaveznih doprinosa za 5 registriranih poljoprivrednih proizvođača u 2017. godini i 20 koji su se registrirali krajem 2016. godine. Općina refundira ove troškove 100% u u prvoj godini, 50% u drugoj godini a u trećoj korisnik sam preuzima obavezu uplate doprinosa. Općina takođe finansira bruto plaće zaposlenih u Udruženju poslodavaca općine Kakanj “Centar za podršku biznisu Kakanj” i Savezu poljoprivrednih udruženja “KAP”.

Općina Visoko je u 2017. godini u saradnji sa USAID/PPMG raspisala Javni poziv u sklopu Fonda za razvoj marginaliziranih grupa žena s ciljem pokretanja vlastitog biznisa. Odabrane su 4 korisnice koje uspješno realiziraju registrirane djelatnosti. U Općini Visoko primljeno je 11 osoba sa završenom VSS na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa a takođe je u toku prijem još 18 osoba na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, koje će biti raspoređene u Općini, Javnim ustanovama i Javnim preduzećima.

Općina Maglaj je u 2017. godini raspisala Javni poziv za prijavu kandidata za Projekat “Starter 2017.-Edukativni program za poboljšanje mogućnosti samozapošljavanja“. Cilj Projekta je promocija poduzetničkog duha i poboljšanje vještina mladih i nezaposlenih osoba, nove poslovne ideje, podrška razvoju novih preduzeća i otvaranje novih radnih mjesta. Općina je osigurala 15.000 KM, po 3.000 KM za 5 najbolje ocijenjenih takmičara, uz uvjet registracije samostalnog biznisa na području općine.

ZAVRŠNI DIO

U 2017. godini učesnici u implementaciji Strategije zapošljavanja Zeničko-dobojskog kantona su učestvovali u većem broju aktivnosti, te su uložili značajan iznos sredstava u one aktivnosti koje su u njihovoj nadležnosti, te direktno ili indirektno svojim aktivnostima doprinijeli u ostvarenju osnovnih ciljeva Strategije.

Međutim, nailazili su i na problem nemogućnosti otpočinjanja i implementiranja pojedinih aktivnosti definisanih Akcionim planom. Najčešći uzroci nemogućnosti sprovođenja aktivnosti su nejasno definirani zadaci i ciljevi, nenadležnost nosioca aktivnosti, nedostatak sredstava za implementaciju aktivnosti ili zakonske prepreke u ispunjavanju

istoga. Stoga se pristupilo revidiranju aktivnosti, te su predložene izmjene naziva određenih aktivnosti, odnosno brisanje aktivnosti koje nisu bile sprovodive bilo iz finansijskih razloga, bilo iz nedostatka zakonskog okvira za sprovođenje istih.

U cilju daljeg promovisanja zapošljavanja i otvaranja novih radnih mjesta, Vlada Zeničko-dobojskog kantona u saradnji sa partnerima u implementaciji Strategije zapošljavanja će nastaviti opredjeljivati sredstva za podsticaje i sufinansiranja i u naredom periodu.

Ministarstvo za rad,
socijalnu politiku i izbjeglice
M I N I S T A R

Nurđehan Šahinović